

Raadsvoorstel Zienswijzeprocedure Bovenregionale samenwerking in Metropoolregio Eindhoven

Waalre, 19 augustus 2025

Vergaderdatum:	16 september 2025
Voorstelnummer:	2025-62
Zaaknummer:	1035990
Portefeuillehouder:	M.F. Oosterveer
Naam opsteller:	Katrin Schellekens
Naam voorstel:	Voorstel tot instemmen met de zienswijze op de regelingen en samenwerkingsagenda's van de Metropoolregio Eindhoven met Meierijstad, Venlo en Weert
Grondslag raadsbesluit:	Artikel 25, lid 3 van de Gemeenschappelijke regeling Metropoolregio Eindhoven 2024 schrijft een verplichte "wensen en bedenkingen" procedure voor bij het aangaan van bovenregionale samenwerking met een andere gemeente.

Voorgesteld besluit

1. A. De zienwijze van het college over de
 - a) de gemeenschappelijke regeling "zonder meer" MRE – gemeente Meierijstad,
 - b) de gemeenschappelijke regeling "zonder meer" MRE – gemeente Venlo,
 - c) de gemeenschappelijke regeling "zonder meer" MRE – gemeente Weert,
 - d) de concept Samenwerkingsagenda MRE-Meierijstad,
 - e) de concept Samenwerkingsagenda MRE-Venlo en
 - f) de concept Samenwerkingsagenda MRE-Weertover te nemen en eventueel aan te vullen.
- B. en deze concept zienswijzebrief, in te dienen bij het Dagelijks Bestuur van de MRE.

Onderwerp

Zienswijzeprocedure Bovenregionale samenwerking in Metropoolregio Eindhoven

Voorstel

2. 1. A. De zienwijze van het college over de
 - g) de gemeenschappelijke regeling "zonder meer" MRE – gemeente Meierijstad,
 - h) de gemeenschappelijke regeling "zonder meer" MRE – gemeente Venlo,
 - i) de gemeenschappelijke regeling "zonder meer" MRE – gemeente Weert,
 - j) de concept Samenwerkingsagenda MRE-Meierijstad,
 - k) de concept Samenwerkingsagenda MRE-Venlo en
 - l) de concept Samenwerkingsagenda MRE-Weertover te nemen en eventueel aan te vullen.
- B. en deze concept zienswijzebrief, in te dienen bij het Dagelijks Bestuur van de MRE.

Inleiding

Op 11 juli 2025 heeft het DB-MRE u de drie concept gemeenschappelijke regelingen en daaraan gekoppelde samenwerkingsagenda's tussen DB-MRE en de gemeenten Meierijstad, Venlo en Weert aangeboden. Aan u is gevraagd om uiterlijk 31 oktober 2025 een zienswijze kenbaar te maken. Uw zienswijze wordt betrokken bij de formele besluitvorming over de samenwerkingsagenda's die in het Algemeen Bestuur van 17 december 2025 is voorzien en de formele besluitvorming over de regelingen in het Dagelijks Bestuur op 8 december 2025.

De (economische) groei legt in de hele Brainportregio druk op wonen, werklocaties, voorzieningen, talent en bereikbaarheid. Het Algemeen Bestuur heeft zich daarom op 3 juli 2024 positief uitgesproken over het verkennen van en zo mogelijk komen tot "bovenregionale samenwerkingen" met Meierijstad, Venlo en/of Weert met als doel om de druk te verlichten.

De gesprekken tussen MRE en voornoemde gemeenten hebben geleid tot de voorliggende samenwerkingsovereenkomsten die zijn vervat in drie "gemeenschappelijke regelingen zonder meer" en drie samenwerkingsagenda's. Deze liggen in een parallel proces ter besluitvorming voor bij MRE (en de daarin deelnemende gemeenten) en de gemeenten Meierijstad, Venlo en Weert.

De colleges en raden van de MRE-gemeenten zijn tussentijds regelmatig door het DB MRE geïnformeerd, waaronder via een brief op 14 oktober 2024, openbare AB-presentatie op 18 december 2024, brief op 24 maart 2025 en brief op 16 juni 2025. De Raadstafel²¹ is ook regelmatig bijgepraat over de laatste stand van zaken, net als individuele colleges en subregio's die hier behoefte aan hadden.

Beoogd resultaat

Een set van afspraken met nabijgelegen gemeenten om in een deel van onze opgaven op gebied van wonen, werken en mobiliteit over te nemen. Daardoor kunnen wij in onze regio blijvend een aantrekkelijk woon- en vestigingsklimaat bieden voor onze inwoners en bedrijven.

Argumenten

- 1.1 *De juridische grondslag "regeling zonder meer" onder de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) sluit het beste aan op de drie concept Samenwerkingsagenda's.*

Geen van de drie voorliggende concept-samenwerkingsagenda's bevat afspraken die vragen om overdracht van taken of het oprichten van een bedrijfsvoering organisatie of een gemeenschappelijke orgaan. De publiekrechtelijke samenwerkingsvorm die hier op aansluit is de zogenaamde "regeling zonder meer" onder de Wgr. Dit is het lichtste instrument uit deze wet.

De ontwerpregelingen voor de samenwerking tussen MRE en Meierijstad, respectievelijk Venlo, en Weert, bevatten de minimale bepalingen zoals voorgeschreven door de Wgr, en verder de spelregels om de samenwerking te laten functioneren. De ontwerpregelingen bevatten geen inhoudelijke afspraken, deze staan in de Samenwerkingsagenda's. Het DB MRE is op grond van art 17.2-e GR MRE bevoegd een gemeenschappelijke regeling tussen het openbaar lichaam MRE en andere openbare lichamen (zoals gemeenten) vast te stellen, voor zover het collegebevoegdheden betreft. Daarvan is hier in alle drie de gevallen sprake.

1.2 Het geven van een zienswijze op het aangaan van een gemeenschappelijke regeling tussen DB MRE en een gemeente is een collegebevoegdheid.

Op grond van art 26.2 GR MRE dient het DB MRE, alvorens te besluiten tot het aangaan van een gemeenschappelijke regeling, de colleges van de 21 deelnemende gemeenten in de gelegenheid te stellen schriftelijk wensen en bedenkingen ter kennis te brengen van het Dagelijks Bestuur.

Deze verplichte "wensen en bedenkingen" procedure maakt ook onderdeel uit van de zienswijzenprocedure voor de raden (op grond van art 25.3 GR MRE), waartoe het Dagelijks Bestuur op 16 juni 2025 heeft besloten. In bijlage 1 treft u de zienswijze aan van het college.

1.3 Raden van de MRE-gemeenten worden gevraagd om zienswijze te geven bij de samenwerkingsagenda's en de regelingen.

De Raadstafel²¹ heeft het Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur gedurende het proces geadviseerd om de raden te betrekken in het proces en een zienswijzenprocedure in te lassen op het moment dat er formele besluiten komen.

Het Dagelijks Bestuur heeft op 16 juni 2025 besloten om de samenwerkingsagenda's en de regelingen voor een zienswijzenprocedure voor te leggen aan de raden. Daarmee wordt invulling gegeven aan art 25.3 GR MRE, om voor "andere dossiers" deze zogenaamde "voorhangprocedure" te volgen.

Alhoewel het geven van een zienswijze op het aangaan van een gemeenschappelijke regeling door het DB-MRE in dit geval formeel enkel een collegebevoegdheid is, worden de raden vanwege de samenhang tussen regeling en samenwerkingsagenda ook in de gelegenheid gesteld aspecten in te brengen die zij voor de besluitvorming door het Dagelijks Bestuur over de regelingen en door het Algemeen Bestuur over de samenwerkingsagenda's van belang achten.

1.4 De samenwerkingsagenda's zijn nog vrij algemeen en procesmatig van karakter.

De afspraken over woningen en werklocaties zijn deels procesmatig. De voorliggende inhoud is ambtelijk en bestuurlijk afgestemd met de 21 gemeenten. Waar mogelijk worden er aantallen en hectares genoemd, maar er zijn nog geen concrete afspraken gemaakt over welke segmenten op welke termijn in de respectievelijke gemeenten zullen worden gerealiseerd. Het is dus zaak om op basis van de nu voorliggende samenwerkingsagenda's zo snel mogelijk tot nadere uitwerking te komen over segmenten (type woningen, type bedrijventerreinen) en fasering, zodat we gericht druk op onze regio kunnen verminderen. Voor de volledigheid, dergelijke afspraken met Meierijstad, Venlo en Weert hebben geen invloed op de afspraken die de 21 gemeenten in MRE-verband hierover al met elkaar hebben gemaakt.

1.5 De samenwerkingsagenda's tussen MRE en respectievelijk Meierijstad, Venlo en Weert dragen bij aan vermindering van de druk (wonen, werklocaties, bereikbaarheid) op de Brainportregio Eindhoven.

Het economisch succes zorgt binnen de hele Brainportregio, bestaande uit de 21 MRE-gemeenten, voor druk op wonen, werklocaties en op bereikbaarheid. De in MRE-verband met 21 gemeenten afgesproken maatregelen leiden op korte termijn nog niet tot vermindering van deze druk. Een druk die inmiddels ook voelbaar is buiten de grenzen van onze eigen regio.

De gemeenten Meierijstad, Venlo en Weert hebben alle drie groeiambities waarin (extra) woningen zijn voorzien, die de druk op onze regio kunnen verlichten. Door samenwerking bij de allocatie van werklocaties kunnen zoekvragen van bedrijven in een breder perspectief worden bekeken en kunnen (MKB-)bedrijven via herhuisvesting gemakkelijker voor de bredere regio behouden blijven en kan aan meer (internationale) bedrijven een passend aanbod worden gedaan.

In de praktijk werken MRE (soms in subregionaal verband) en eerdergenoemde drie gemeenten al samen op mobiliteitsdossiers zonder dat daar expliciete samenwerkingsafspraken onder liggen. Dat is vanaf nu wel het geval waardoor we als MRE effectiever met deze drie gemeenten samen kunnen werken met provincie en Rijk om tot passende en snelle(re) oplossingen te komen. Het is nadrukkelijk niet zo dat hierdoor het aantal gemeenten binnen de MRE-samenwerking wordt uitgebreid. Deze blijft bestaan uit 21 gemeenten. Meierijstad, Venlo en Weert gaan -zoals al vanaf het begin in het Algemeen Bestuur MRE is besproken- geen onderdeel uitmaken van de MRE-samenwerking en krijgen dus geen zitting in het AB, DB of de MRE-Portefeuillehoudersoverleggen.

1.6 De samenwerkingsagenda's tussen MRE en respectievelijk Meierijstad, Venlo en Weert sluiten aan op de al zichtbare impact van Brainport in deze drie gemeenten.

Enerzijds zien we (structurele) files op de snelwegen tussen de Brainportregio en deze drie gemeenten. Anderzijds zijn de afstanden en reistijden, zeker naar internationale maatstaven, kort te noemen. Zowel Meierijstad, Venlo als Weert geven bijvoorbeeld aan te merken dat woningzoekenden in de Brainportregio hun zoekgebied hebben verruimd. Voor Weert en Venlo geldt dat zij beschikken over een intercystation met in de directe nabijheid restcapaciteit voor woningbouw. Beide locaties maken onderdeel uit van "Limburg Centraal" (provincie Limburg + 6 steden). De reistijd van Weert naar Eindhoven Centraal bedraagt 16 minuten, die met Venlo momenteel 39 minuten, wat bijvoorbeeld kansen biedt voor studentenhuisvesting.

1.7 Door gebruik te maken van de in de Brainportregio opgebouwde expertise en analysemethodieken met betrekking tot talent en voorzieningen (dit laatste geldt niet voor Venlo) vergroot de potentie voor synergie.

Binnen de MRE-samenwerking hebben we een verkenning uitgevoerd naar basis-, regionale en topvoorzieningen. Op basis daarvan werken we binnen de MRE-samenwerking aan een voorzieningenstrategie/-aanpak. Weert en Meierijstad gaan een soortgelijke verkenning uitvoeren.

Als (samenwerkende) gemeenten hebben we maar een beperkte formele taak op het thema talent. Wel kunnen we met Meierijstad, Venlo als Weert de dialoog met de voor een gemeente relevante kennisinstellingen faciliteren. We doen dit met behulp van Brainport Development. Door een complementaire benadering van talent/onderwijs, waarbij meer dan voorheen in deze gemeenten ook het bedrijfsleven (stageplaatsen) wordt betrokken, zetten we in op vergroting van het arbeidsmarktpotentieel voor de Brainportregio.

1.8 *Er is prioriteit gegeven aan een samenwerking met maar 3 gemeenten.*

Er zijn meer gemeenten in de invloedssfeer aan de Brainportregio.

In lijn met eerdere besluitvorming in het AB-MRE is prioriteit gegeven aan het komen tot samenwerkingsagenda's met Meierijstad, Venlo en Weert.

Aan de eerste, globale verkennende gesprekken met Tilburg en Den Bosch is op het moment van dit schrijven, ook door deze twee steden, nog geen vervolg gegeven.

De verkenning van eventuele samenwerking met de Antwerpse en Limburgse Kempen richt zich primair op het zoeken naar samenwerkingskansen tussen bedrijfsleven en kennisinstellingen en wordt vanuit onze regio getrokken door de directeur van Brainport Development. Vanuit gemeentelijke/MRE perspectief ligt de focus op grensoverschrijdende bereikbaarheid. De voortgang hiervan wordt via de reguliere weg via MRE met de deelnemende gemeenten afgestemd en gedeeld.

Kanttekeningen

1.1 *De MRE-samenwerking heeft een gesloten huishouding.*

De MRE is verlengd lokaal bestuur. In het MRE-samenwerkingsakkoord en de daaruit voortkomende werkprogramma's zijn de thema's en opgaven waarin de 21 gemeenten in MRE-verband samenwerken limitatief vastgelegd. Daaruit volgt dat de samenwerkingsafspraken met Meierijstad, Venlo en Weert zich primair focussen op de thema's werklocaties, wonen en bereikbaarheid.

1.2 *MRE heeft beperkte capaciteit.*

Het geven van opvolging aan de bovenregionale samenwerkingsafspraken ligt primair bij de MRE-werkorganisatie. De primaire taak van de MRE-werkorganisatie is en blijft het faciliteren van de samenwerking tussen de 21 gemeenten. Dat betekent dat de capaciteitsinzet vanuit MRE voor deze bovenregionale samenwerkingen lean & mean is. De MRE-directeur stuurt hierop. Dat geldt ook voor de capaciteitsinzet van de MRE-gemeenten. Voor het merendeel zal deze beperkt zijn. De meest belanghebbende 'buurgemeenten' uit het MRE-gebied zullen door de MRE-werkorganisatie het meest intensief worden betrokken, maar ook hiervoor zullen zoveel mogelijk bestaande overlegmomenten worden benut.

Meierijstad, Venlo en Weert staan zelf aan de lat voor de realisatie van hun groeiambities en hun aandeel in de realisatie van de samenwerkingsagenda's. Hiervoor wordt vanuit de MRE geen ambtelijke capaciteit beschikbaar gesteld.

Bij de uitvoering en verdere concretisering van de drie Samenwerkingsagenda's wordt waar mogelijk gebruik gemaakt worden van bestaande overlegmomenten en -tafels. Denk bijvoorbeeld aan de NOVEX-tafels Stedelijk Brabant en De Peel, of aan het al bestaande mobiliteitsoverleg van gemeenten aan de A2-Zuid, inclusief Weert (en Nederweert).

Mochten er in de loop van de tijd aan MRE-zijde onverhoopt toch capaciteitsknelpunten ontstaan dan wordt via de onlangs ingestelde "regiegroep uitvoeringskracht" met daarin deelname vanuit de MRE-organisatie én gemeenten gestuurd op de inzet van ambtelijke capaciteit.

Kosten en dekking

Er zijn geen directe financiële consequenties voor de gemeente (zoals verhoging van de inwonerbijdrage) verbonden aan het aangaan van de samenwerking door MRE met de gemeenten Meierijstad, Venlo en Weert.

Duurzaamheid

Niet van toepassing

Burgerparticipatie

Er is geen participatiemogelijkheid voorzien in de totstandkoming van de samenwerkingsagenda's. Ze bevatten geen nieuw beleid.

Inclusieve samenleving

Niet van toepassing

Communicatie

Indien de raad instemt met de zienswijzebrief dan wordt deze verstuurd aan het Dagelijks Bestuur van de GR MRE. Communicatie over de bovenregionale samenwerking wordt verzorgd door de MRE organisatie.

Vervolgprocedure en planning

Actie	Datum
Dagelijks Bestuur (vrijgave zienswijzen)	ma. 16 juni 2025
Algemeen Bestuur (informereren)	wo. 2 juli
Zienswijzeperiode	Vanaf ma. 18 augustus t/m vrij. 31 oktober Meierijstad: 18 sept. in de raad; Weert: 24 sept. in de raad; Venlo: 22 okt. in de raad.
<u>Portefeuillehoudersoverleg</u> - Economie - Mobiliteit - Ruimte en wonen Laatste aanpassingen voorstel DB / AB	Data: do. 20 november wo. 26 november do. 27 november Na poho t/m vrij. 28 november
Dagelijks Bestuur	ma. 8 december
Algemeen Bestuur Tekenmomenten Publicatie	wo. 17 december 2025 do. 18 en/of vrijdag 19 december 2025 Direct aansluitend

Een evaluatie van de samenwerking vindt aan het eind van de samenwerking plaats. De verantwoording over de voortgang vindt binnen de MRE-samenwerking plaats via de bestuursrapportages en jaarverslagen van de MRE.

De samenwerkingsagenda's hebben een looptijd van 1 januari 2026 tot en met 31 december 2029. Uiterlijk in 2028 worden de bovenregionale samenwerkingen tussen MRE en Meierijstad, Venlo en Weert geëvalueerd.

Bijlagen onderdeel van het voorstel

- Bijlage 1 Concept-zienwijze van het college
- de gemeenschappelijke regeling "zonder meer" MRE – gemeente Meierijstad,
- de gemeenschappelijke regeling "zonder meer" MRE – gemeente Venlo,
- de gemeenschappelijke regeling "zonder meer" MRE – gemeente Weert,
- de concept Samenwerkingsagenda MRE-Meierijstad,
- de concept Samenwerkingsagenda MRE-Venlo en
- de concept Samenwerkingsagenda MRE-Weert

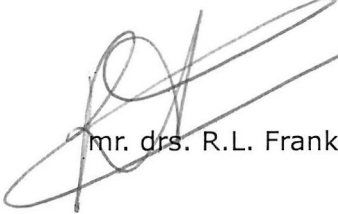
Bijlagen ter informatie

- Bijlage 2 Juridische context.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN WAALRE,

gemeentesecretaris,

burgemeester,

mr. drs. R.L. Franken,

M.E. Oosterveer